

ABDULAH SEFEROVIĆ, DOBITNIK NAGRADE ZA ŽIVOTNO DJELO 'ZVONKO FESTINI'

U Zadru sam se zaljubio u Nadu, grad i lutkarstvo

Poznati novinar, publicist, ali i veliki zaljubljenik u zadarsko lutkarstvo, primanje nagrade za životno djelo doživio je vrlo emotivno. Seferovićevo bavljenje lutkarstvom je starije i od novinarstva, a prva ljubav se, kako kaže, nikad ne zaboravlja

LAUREAT

PISAO MIŠEL KALAJIĆ
SNIMIO LUKA GERLANC
/HANZA MEDIA

N e samo da sam počašćen nagradom, nego je u toj prigodi bilo vrlo lijepo biti Zadrani u Vukovaru. Ovim riječima komentirao je Abdulah Seferović, poznati zadarski novinar, publicist, ali i veliki zaljubljenik u zadarsko lutkarstvo, primanje nagrade za životno djelo "Zvonko Festini". Statuu "Šokac" Zlatka Boureka – u vukovarskom Gradskom muzeju uručila mu je predsjednica Hrvatskog centra međunarodne lutkarske udruge UNIMA (UNion Internationale de ta Marionnette) Jasminka Mesarić i pročelnica vukovarskog Odjela za kulturu i turizam Marina Sekulić.

Rast iz pepela

Ovo zasigurno najveće priznanje u lutkarstvu, Sefi, kako smo ga oduvijek zvali još od vremena dok je radio kao novinar u zadarskom dopisništvu Slobodne Dalmacije, doživio je vrlo emotivno. Još mu uvijek zasjaju oči dok govori o zadarskom Kazalištu lutaka u koje se zaljubio kao mladić, baš kao i u sam Zadar i u svoju buduću suprugu Nadu, tadašnju splitsku studenticu, s kojom je zasnovao obil-

telj i trajno se i nepovratno vezao uz grad.

– Za Boureka u mojoj memoriji uvijek ima mjesta jer je to jedan nedosežno duhovit čovjek, jedan drag prijatelj i veliki umjetnik. Za njegova "Šokca" sigurno će se naći mjesta u mom stanu. Među ostalima koji su govorili o nagradi i o mom doprinosu lutkarstvu posebno je bilo zanimljivo izlaganje Srećka Šestana koji je kao kazalištar formiran u Zadru. Ono što je on rekao odnosilo se prije svega na značenje lutkarstva za obnovu kreativnog potencijala potpuno uništenog Zadra u Drugom svjetskom ratu. Tako da je i moj doprinos lutkarstvu upravo predočen u uzdizanju Zadra iz praha i pepela ratnog uništenja. To što je Zadar prošao od početaka 50 ih godina do jednoga od najuglednijih mjesta među hrvatskim lutkarima, istodobno je slika i doprinos razvoja kulturnog identiteta grada poslije rata, a među umjetničkim potencijalima grada lutkarstvo ima posebnu ulogu – kaže Abdulah Seferović.

Uopće ne dvoji oko toga da je riječ o najvećem priznanju koje je dobio u lutkarstvu. Za Seferovića nagrada ima i posebno značenje jer od prošle godine nosi ime njegova velikog prijatelja pok. Zvonka Festinija.

Seferovićevo bavljenje lutkarstvom zapravo je starije i od novinarstva. Došao je u Zadar 1955. godine jer se tada trebao otvoriti Filozofski fakultet. Međutim, početak rada odgođen je za 1956. godinu i Seferović se u međuvremenu angažirao u tadašnjem Narodnom kazalištu kao dramski glumac. Počeo je studirati i istodobno raditi u kazalištu, i to su bile njegove "najvrhuće" godine: fakultet, kazalište, Zadar, mali grad sa svega 20 tisuća stanovnika, sav u ruševinama i puno mladih ljudi koji nisu imali ništa osim duha. Večernji je dir, prisjećajući se Sefi, bio od Narodnog trga do Kazališta, a dalje je bio mrak i ruševine. Ljeti bi se selili na rivu gdje bi pred hotelom "Zagreb" sjedili stariji Zadrani, dok bi mladi obilježili pred Bijelom kućom na mjestu koje se popularno zvalo Krumpirište.

Krumpirište

– Taj naziv dolazio je od poderanih bičava na našim petama koje su virile iz cipela poput krumpira. Eto kakav je Zadar bio u to vrijeme. Ja ga se posebno sjećam po velikom broju pantagana među ruševinama. U takvom Zadru "našao sam" Narodno kazalište, i to upravo u vrijeme kad se njegov kreativni postupak modernizirao, a istodobno je

Zahvala

– Tek mi je sada postalo jasno što je don Florio u "Gloriji" mislio kada je rekao: "Nisu ovi veliki spektakuli za našu malu župu!" Ova nagrada nosi ime mogega velikog i nezaboravnoga prijatelja. Puni 60 godina prepirali smo se oko svega i svačega, a najviše oko kazališta, lutaka i lutkarstva. Ponekad, Bože moj, i oko lutkarica. Sjećam se kako su nas fascinirali guzovozi našega nedosežno kreativnog Zlatka Boureka. Za obojicu je njegov (i Stoppardov) Hamlet iz 1982. godine bio jedna od onih predstava koje su pokazale kako lutkarstvo mora biti kazalište ili ga neće biti. Zato me ova figura Šokca podsjeća koliko je još drugih velikih umjetnika iskušavalo stvaralački potencijal u lutkarstvu. Olako se ponosimo stranim utjecajima, a ne vidimo kakav smo kreativni umjetnici, na primjer, od lutaka jednoga Ivana Kožarića i jedno i drugo znakovito je priznanje svima koji hrvatsko lutkarstvo nastoje uzdignuti iz didaktičnih zadaća u područje umjetničkih ambicija i koji, samim tim, ne odvajaju kazalište za djecu od kazališta za odrasle. U to ime, hvala, hvala vam svima – poručuje Seferović.

Abdulah Seferović: "Za Bourekovu statuu Šokac sigurno će se naći mjesta u mom stanu"

Lutkarsko proljeće 2017.
ABDULAH SEFEROVIĆ-SEFI
PRIZNANJE "ZVONKO FESTINI"
ZA ŽIVOTNO DJELO-
DOPRINOS UMJETNOSTI
HRVATSKOG LUTKARSTVA
Vukovar, 3.4.2017.

funkcioniralo i Kazalište lutaka. Kad je 1962. godine ukinuto Narodno kazalište, "preselio" sam u Kazalište lutaka, a već ranije sam sudjelovao u nekim njihovim predstavama. I u Kazalištu lutaka počinjala je profesionalizacija i modernizacija. Počeli su i lutkari izlaziti na pozornicu s lutkom i sve su to bile revolucionarne stvari za ono doba. U to se vrijeme i Festini pojavljuje kao jedan od modernizatora lutkarskog izričaja u Zadru, a i u Hrvatskoj. Danas se cijeni da sam i ja napravio neke predstave koje zavrjeđuju pažnju kao što je Maćak Tošo, Zlatni pjetlić, s

dotad neubičajenim izričajima na lutkarskoj sceni, a od 1964. godine sam na nagovor Nikice Marinkovića prešao u Slobodnu Dalmaciju, ali lutke više nisam mogao zaboraviti. Povremeno sam nešto radio, a istodobno pisao prikaze i osvrte na lutkarstvo u Zadru, da bih nakon umirovljenja krenuo "kopati" po prijednom putu – priča naš laureat, koji je napisao nekoliko knjiga i monografija, a posebno pozornost posvetio je dragim prijateljima, nažalost pokojnicima, Branku Stojakoviću, za mnoge najvećem lutkarskom kreatoru i scenografu, i nezaboravnom prijatelju

Zvonku Festiniju.

Trenutačno radi na još jednoj monografiji o zadarskom lutkarskom kazalištu.

– Zanimljivo je da se Kazalište lutaka i košarka obnavljaju i formiraju gotovo istodobno na istom mjestu – u Jazinama. To je značajno za identitet Zadra, koji je pojam košarke, ali i lutkarstva – primjećuje Seferović.

Teška vremena

Teško će izdvojiti najbolje razdoblje zadarskog lutkarstva, ali se sjeća najtežih vremena kad je Kazalište lutaka bilo beskućnik – nije više imalo Jazine, a nova dvo-

rana nije bila gotova. Radilo je u bivšoj crkvi sv. Dominika bez grijanja i pomoćnih prostorija, bez zahoda... I tu su napravili neke od najvećih predstava. Sefi se stoga ne boji za budućnost zadarskog Kazališta lutaka. Upravo od ove godine tradicionalna bi-jenalna smotra hrvatskih lutkara SLUK seli se iz Osijeka u Zadar...

A Sefi bez kazališta ne može ni dandanas:

– Jer prva ljubav se nikad ne zaboravlja. Jednom kazalište, uvijek kazalište, bez obzira što je meni jednako pod kožom i novinarstvo. Ali uvijek na površinu izbija kazalište.